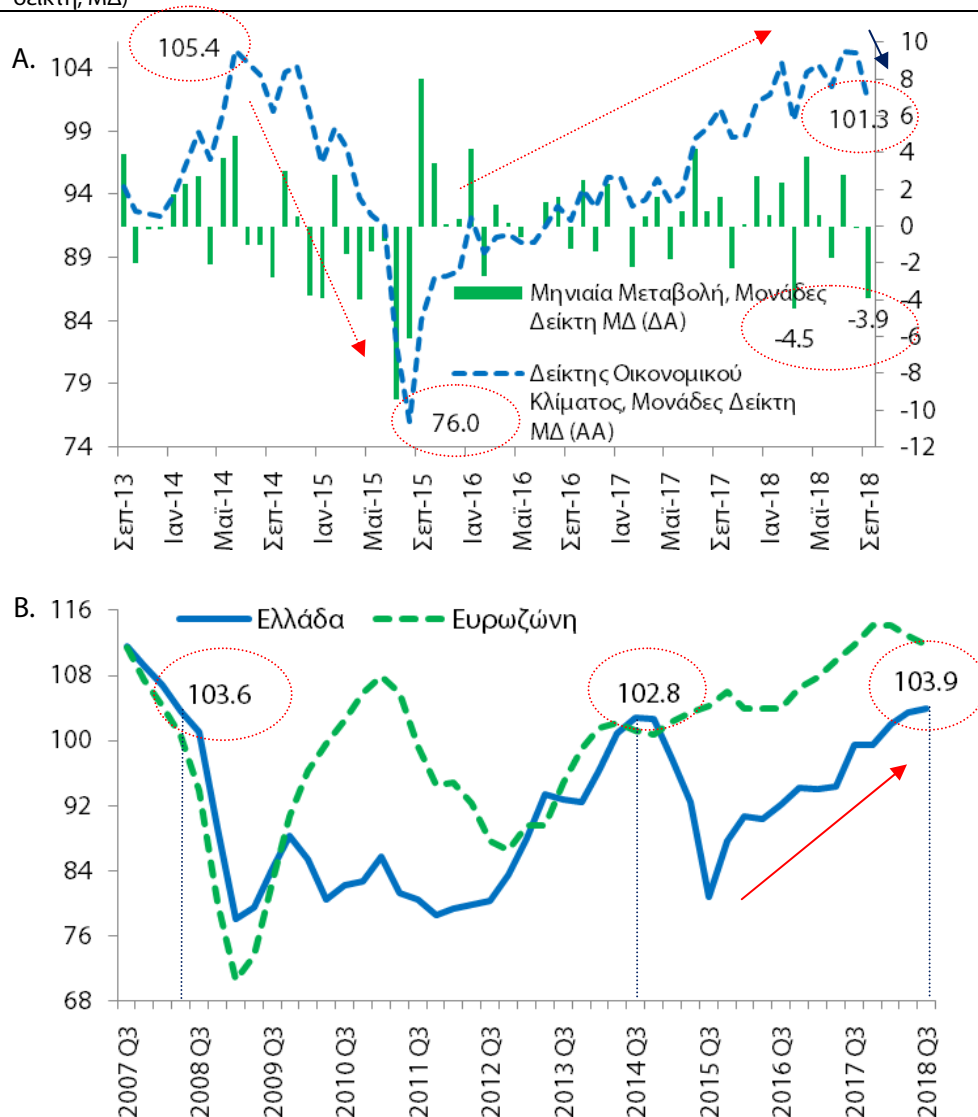

Δρ. Στυλιανός Γ. Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

Οριακή αύξηση του δείκτη οικονομικού κλίματος και του δείκτη PMI για τον τομέα της μεταποίησης το 3^ο τρίμηνο 2018. Σε ανοδική τροχιά ο δείκτης όγκου στο λιανικό εμπόριο

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE), ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα κατέγραψε υψηλή μηνιαία πτώση τον Σεπτέμβριο 2018 και διαμορφώθηκε στις 101,3 μονάδες δείκτη (ΜΔ) από 105,2 ΜΔ τον Αύγουστο 2018 (βλέπε Σχήμα 1Α). Σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους παρέμεινε οριακά υψηλότερος κατά 0,5 ΜΔ. Στους επί μέρους δείκτες εμπιστοσύνης, μηνιαίες μειώσεις καταγράφηκαν στους τομείς των κατασκευών (-9,4 ΜΔ), της βιομηχανίας (-6,0 ΜΔ) και των υπηρεσιών (-1,4) ενώ ανοδικά κινήθηκαν οι τομείς των καταναλωτών (2,9 ΜΔ) και του λιανικού εμπορίου (1,3 ΜΔ).

Σχήμα 1: Δείκτης Οικονομικού Κλίματος, Μηνιαίες και Τριμηνιαίες Παρατηρήσεις (μονάδες Δείκτη, ΜΔ)

Πηγή: (α) Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Έρευνων (IOBE), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) ως ΑΑ ορίζουμε τον αριστερό κάθετο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό.

ΡΗΤΡΑ ΜΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το παρόν εκδόθηκε από την Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E. ("Eurobank") και δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί, κατά οποιονδήποτε τρόπο, από τα πρόσωπα στα οποία αποστέλλεται. Οι πληροφορίες που παρέχονται δεν συνιστούν επενδυτική ή άλλη συμβουλή, δεν αποτελούν προσφορά αγοράς ή πώλησης ούτε πρόσκληση για υποβολή προσφορών αγοράς ή πώλησης ή εν γένει προσφορά ή πρόσκληση για κατάρτιση συναλλαγών επί των χρηματοπιστωτικών μέσων που αναφέρονται. Οι επενδύσεις που αναλύονται μπορεί να είναι ακατάλληλες για επενδυτές με κριτήρια του συγκεκριμένου επενδυτικού στόχους τους, τις ανάγκες τους, την επενδυτική εμπειρία τους και την οικονομική κατάστασή τους. Οι πληροφορίες που περιέχονται προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευθεί από την Eurobank. Οι απόψεις που διατυπώνονται ενδέχεται να μη συμπίπτουν με αυτές οποιουδήποτε μέλους της Eurobank. Καμία δήλωση ή διαβεβαίωση (ρητή ή σιωπηρή) δεν δίδεται όσον αφορά την ακρίβεια, πληρότητα, ορθότητα ή καταλληλότητα των πληροφοριών ή απόψεων, οι οποίες μπορεί να αλλάξουν χωρίς προειδοποίηση. Καμία απολύτως ευθύνη, με οποιονδήποτε τρόπο και αν δημιουργείται, δεν αναλαμβάνεται από την ούτε βαρύνει τη Eurobank ή τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή τα στελέχη της ή τους υπαλλήλους της όσον αφορά το περιεχόμενο του παρόντος. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν δεν καταρτίζονται ή εγκρίνονται από την Eurobank και εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις του συντάκτη τους και δε δεσμεύουν ούτε αντιπροσωπεύουν τις απόψεις και τη θέση της Eurobank.

Όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 1Α, η μηνιαία μείωση του δείκτη οικονομικού κλίματος τον Σεπτέμβριο 2018 (-3,9 ΜΔ) ήταν η 2^η υψηλότερη των 3 τελευταίων ετών. Η 1^η υψηλότερη καταγράφηκε τον Μάρτιο του τρέχοντος έτους, με τους δείκτες εμπιστοσύνης στη βιομηχανία (-7,5 ΜΔ) και τις κατασκευές (-9,9 ΜΔ) να έχουν - όπως τον Σεπτέμβριο 2018 - τη μεγαλύτερη αρνητική επίδραση.

Σε όρους τριμήνου, δηλαδή υπολογίζοντας τον μέσο όρο 3 μηνών, ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα σημείωσε οριακή άνοδο το 3^ο τρίμηνο 2018 (βλέπε Σχήμα 1Β).¹ Ο τομέας του λιανικού εμπορίου παρουσίασε τη μεγαλύτερη τριμηνιαία αύξηση – στοιχείο που είναι συνεπές με την ενίσχυση που καταγράφεται στον δείκτη όγκου του λιανικού εμπορίου – και ακολούθησε αυτός της βιομηχανίας και του καταναλωτή. Στην αντίθετη κατεύθυνση κινήθηκαν οι δείκτες εμπιστοσύνης στους τομείς των υπηρεσιών και των κατασκευών (βλέπε Πίνακα 1).

Πίνακας 1: Δείκτης Οικονομικού Κλίματος και Επί Μέρους Δείκτες Εμπιστοσύνης, 2018Q3, Τριμηνιαία QoQ και Ετήσια YoY Μεταβολή (μονάδες δείκτη, ΜΔ)

	2018Q3	QoQ	YoY
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	103,9	0,5	4,5
Βιομηχανία	4,0	5,4	6,4
Υπηρεσίες	12,8	-10,5	-5,8
Καταναλωτής	-47,5	3,2	9,9
Λιανικό Εμπόριο	18,5	12,1	20,2
Κατασκευές	-48,5	-1,3	-6,5

Πηγή: (α) Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Έρευνων (IOBE), (β) Eurobank Research.

Όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 1Β, ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα το 3^ο τρίμηνο 2018 βρέθηκε σε επίπεδα υψηλότερα από αυτά του 3^{ου} τριμήνου 2014 – υψηλό 25 τριμήνων εκείνη τη χρονική περίοδο - και σχεδόν παρόμοια με εκείνα του 2^{ου} τριμήνου 2008. Δύναται να υποστηριχτεί ότι η εν λόγω βελτίωση αντικατοπτρίζει σε έναν βαθμό την έστω και ήπια ενίσχυση της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας τα 6 τελευταία τρίμηνα. Ωστόσο, θεωρούμε, ότι ο σημαντικότερος ερμηνευτικός παράγοντας υπήρξε η σχετικά ομαλή ολοκλήρωση των 2 τελευταίων αξιολογήσεων του 3^{ου} προγράμματος οικονομικής προσαρμογής. Το γεγονός ότι εξαλείφθηκε σε μεγάλο βαθμό ο οποίος πιθανός κίνδυνος για εκτροχιασμό του προγράμματος αποτέλεσε καταλύτη για τη σταδιακή αύξηση του δείκτη οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα. Ωστόσο η διατήρηση του προαναφερθέντος δείκτη στα τρέχοντα επίπεδα ή ακόμα και η επιθυμητή περαιτέρω ενίσχυσή του δεν θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη. Η ομαλή μετα-προγραμματική σχέση της Ελληνικής Δημοκρατίας με τους επίσημους πιστωτές της (πλαίσιο ενισχυμένης εποπτείας), η σταδιακή επάνοδος της ελληνικής οικονομίας στις διεθνείς κεφαλαιαγορές και η σταθερότητα του εγχώριου χρηματοπιστωτικού συστήματος αποτελούν

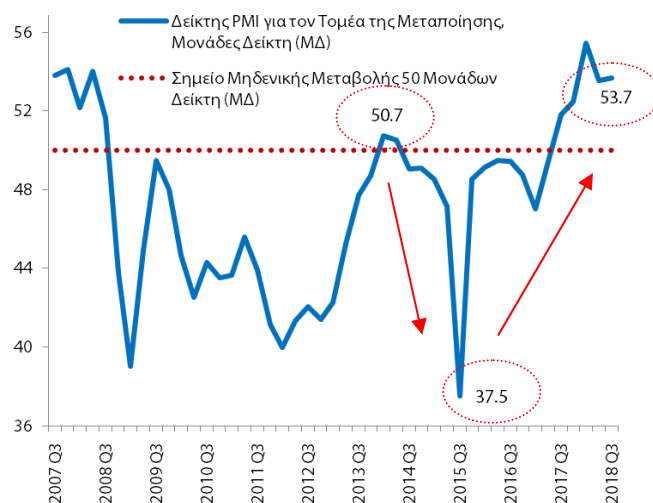
¹ Αξίζει να σημειώσουμε ότι ο αντίστοιχος δείκτης για την Ευρωζώνη παρουσίασε τριμηνιαία πτώση για 3^ο συνεχές τρίμηνο.

καθοριστικούς παράγοντες για τη μη αντιστροφή της ανοδικής τάσης του δείκτη οικονομικού κλίματος. Επιπρόσθετα, εξωγενείς παράγοντες (μη ελεγχόμενοι από τους εγχώριους φορείς), όπως π.χ. οι τρέχουσες εξελίξεις στην Ιταλία και την Τουρκία και οι επιπτώσεις στον όγκο του διεθνούς εμπορίου από την εφαρμογή πολιτικών προστατευτισμού αναμένεται να επηρεάσουν τον εγχώριο δείκτη οικονομικού κλίματος.

Συνεχίστηκε για 16^ο συνεχή μήνα η βελτίωση των λειτουργικών συνθηκών του τομέα της μεταποίησης στην Ελλάδα (στοιχεία του δείκτη PMI της IHS Markit).

Σύμφωνα με τα στοιχεία του δείκτη PMI της IHS Markit, η απόδοση του τομέα της μεταποίησης στην Ελλάδα τον Σεπτέμβριο 2018 παρουσίασε βελτίωση για 16^ο συνεχή μήνα. Πιο συγκεκριμένα, ο δείκτης PMI διαμορφώθηκε στις 53,6 μονάδες δείκτη (ΜΔ), δηλαδή άνω του ορίου μηδενικής μεταβολής των 50 ΜΔ, από 53,9 ΜΔ τον Αύγουστο 2018 και 52,8 ΜΔ τον Σεπτέμβριο 2017. Σε ότι αφορά τους επί μέρους δείκτες που συνθέτουν τον γενικό δείκτη PMI, τα επίπεδα νέων παραγγελιών, παραγωγής και απασχόλησης παρουσίασαν άνοδο (λόγω ενίσχυσης της ζήτησης τόσο από το εσωτερικό όσο και από το εξωτερικό) ενώ ο χρόνος παράδοσης προμηθειών επιμηκύνθηκε. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το σχετικό δελτίο τύπου της IHS Markit, οι προοπτικές για αύξηση της παραγωγής μέσα στους επόμενους 12 μήνες ήταν πολύ θετικές. Τέλος, σε όρους μέσου όρου τριών μηνών (βλέπε Σχήμα 2), ο δείκτης PMI ενισχύθηκε οριακά στις 53,7 ΜΔ το 3^ο τρίμηνο 2018 από 53,5 ΜΔ το 2^ο τρίμηνο 2018 και 51,8 το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους.

Σχήμα 2: Δείκτης PMI για τον Τομέα της Μεταποίησης στην Ελλάδα, Κινητός Μέσος Όρος 3 Μηνών (μονάδες δείκτη, ΜΔ)

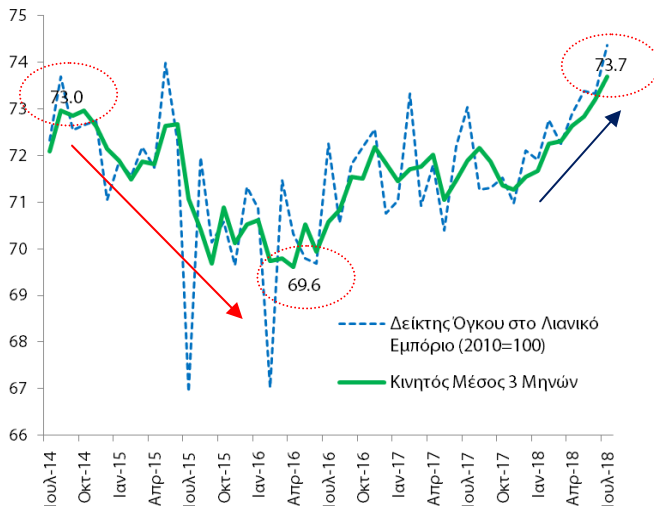
Πηγή: (α) IHS Markit, (β) Eurobank Research.

Σε ανοδική τροχιά ο δείκτης όγκου στο λιανικό εμπόριο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), ο δείκτης όγκου στο λιανικό εμπόριο, δηλαδή η αξία των πωλήσεων σε σταθερές τιμές, κινήθηκε ανοδικά σε ετήσια (1,8 YoY%) και σε μηνιαία βάση (1,4 MoM%) τον Ιούλιο 2018. Όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 3, από το τέλος του 2017 και έπειτα, ο δείκτης όγκου στο λιανικό εμπόριο βρίσκεται σε ανοδική τροχιά,

στοιχείο το οποίο αποτυπώνεται στην τριμηνιαία ενίσχυση της πραγματικής ιδιωτικής κατανάλωσης το 1^ο και το 2^ο τρίμηνο 2018 (0,5 QoQ% και 0,6 QoQ%).

Σχήμα 3: Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο (μονάδες δείκτη, 2010 = 100)

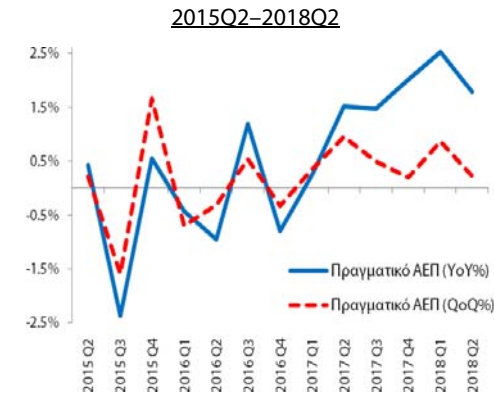
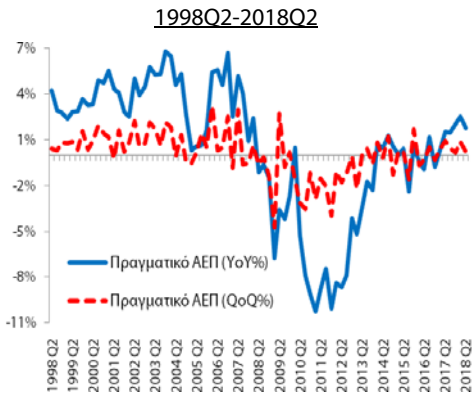
Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Eurobank Research.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 2^ο τρίμηνο (2018) η ετήσια % μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν **+1,8%** (+2,5% (2018Q1) και +1,5% (2017Q2)). Η αντίστοιχη τριμηνιαία % μεταβολή ήταν **+0,2%** (+0,9% (2018Q1) και +0,9% (2017Q2)).

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Πραγματικό ΑΕΠ (YoY%)

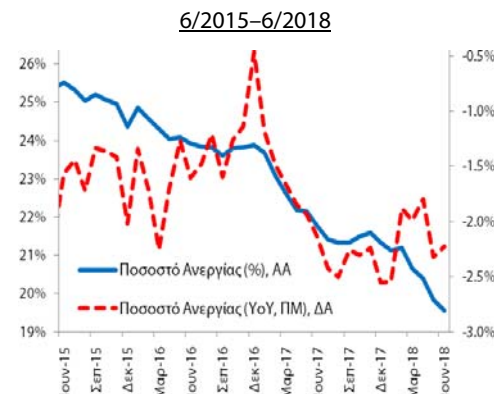
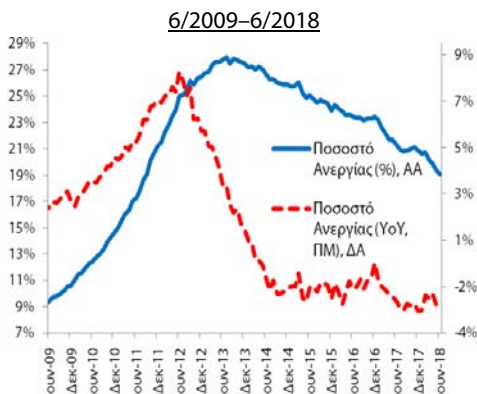
Περίοδος: 1996Q1–2018Q2
Στοιχεία: τριμηνιαία
Μέσος Όρος: +0,9%
Διάμεσος: +2,1%
Μέγιστο: +6,8% (2003Q4)
Ελάχιστο: -10,3% (2011Q1)

Δημοσίευση: 3/9/2018
(προσωρινά στοιχεία)
Επομ. δημ.: 4/12/2018
(προσωρινά στοιχεία)

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Ιούνιο (2018) το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο **19,1%** (19,3% (5/2018) και 21,3% (6/2017)) και η αντίστοιχη ετήσια μεταβολή ήταν **-2,2 ΠΜ** (-2,3 ΠΜ (5/2018) και -2,1 ΠΜ (6/2017)). Ο αριθμός των απασχολούμενων ανήλθε στα **3.863,3 χιλ** άτομα (3.845,7 χιλ (5/2018) και 3.779,5 χιλ (6/2017)) και των **ανέργων** στα **909,3 χιλ** άτομα (921,0 χιλ (5/2018) και 1.021,7 χιλ (6/2017)).

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Ποσοστό Ανεργίας (%)

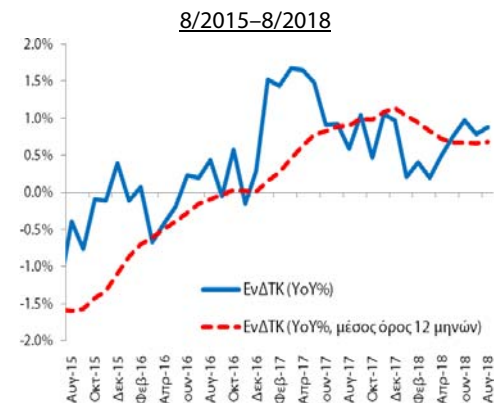
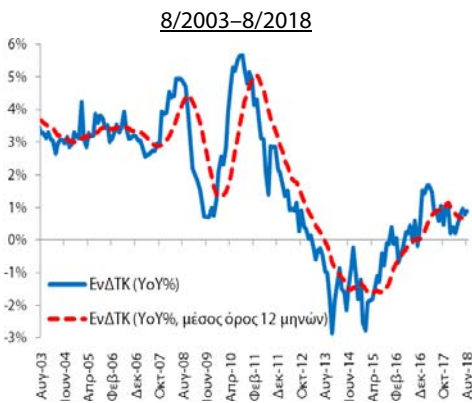
Περίοδος: 1/2004-6/2018
Στοιχεία: μηνιαία
Μέσος Όρος: 16,9%
Διάμεσος: 16,2%
Μέγιστο: 27,9% (7/2013)
Ελάχιστο: 7,3% (5/2008)

ΑΑ = αριστερός άξονας
ΔΑ = δεξιός άξονας
ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.
Δημοσίευση: 6/9/2018
Επομ. δημ.: 11/10/2018

Εναρμονισμένοι ΔTK και Εθνικός ΔTK

Τον Αύγουστο (2018) η ετήσια % μεταβολή του **ΕνΔTK** ήταν **+0,9%** (+0,8% (7/2018) και +0,6% (8/2017)) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή (12 μηνών)** ήταν **+0,7%** (+0,7% (7/2018) και +0,9% (8/2017)). Για τον ίδιο μήνα η ετήσια % μεταβολή του **Εθνικού ΔTK** ήταν **1,0%** (0,9% (7/2018) και +0,9% (8/2017)) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή** ήταν **+0,6%** (+0,5% (7/2018) και 0,6% (8/2017)).

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
ΕνΔTK (YoY%)

Περίοδος: 1/1997-8/2018
Στοιχεία: μηνιαία
Μέσος Όρος: +2,4%
Διάμεσος: +2,9%
Μέγιστο: +6,6% (1/1997)
Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

Δημοσίευση: 10/9/2018
Επομ. δημ.: 10/10/2018

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

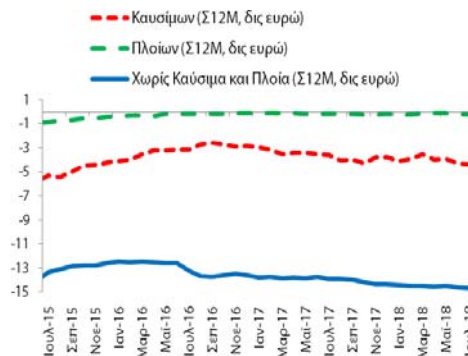
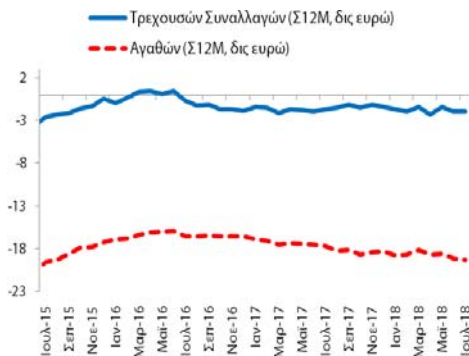
Πίνακας Α2: Εξωτερικός Τομέας (άθροισμα περιόδου 12 μηνών: Σ12Μ)

Συγκεντρωτικά Ισοζύγια (7/2015 - 7/2018)

Επί Μέρους Ισοζύγια (7/2015 - 7/2018)

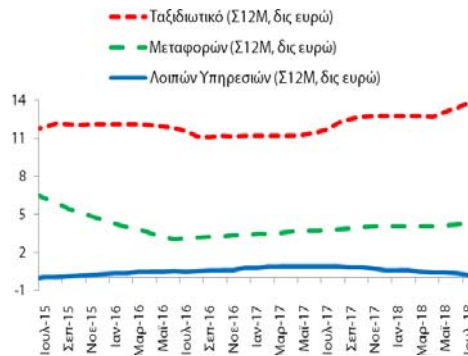
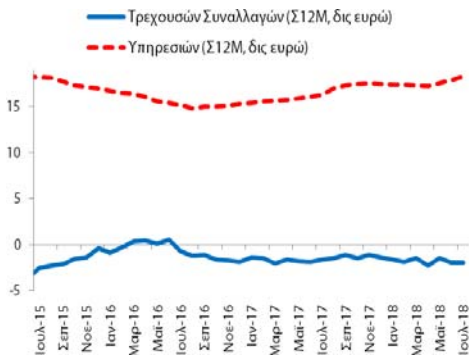
Δημοσίευση: 20/9/2018

Αγαθών (καυσίμων, πλοίων, χωρίς καύσιμα και πλοία)

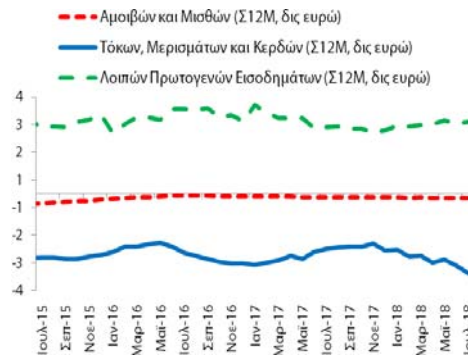
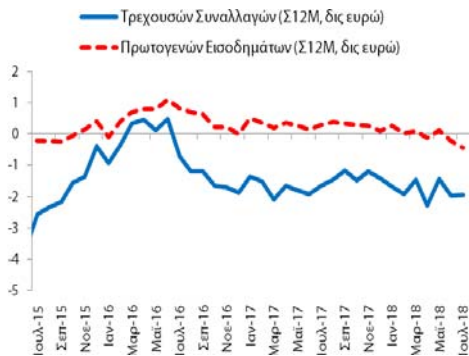
- Το 12μηνο **Αυγούστου 2017 - Ιουλίου 2018** το ισοζύγιο **τρεχουσών συναλλαγών** διαμορφώθηκε στα **-1,9 δις ευρώ** (7/2017-6/2018: -2,0 δις ευρώ και 8/2016-7/2017: -1,7 δις ευρώ).
- Το 12μηνο **Αυγούστου 2017 - Ιουλίου 2018** το ισοζύγιο **αγαθών** διαμορφώθηκε στα **-19,3 δις ευρώ** (7/2017-6/2018: -19,1 δις ευρώ και 8/2016-7/2017: -17,7 δις ευρώ).

Υπηρεσιών (ταξιδιωτικό, μεταφορών και λοιπών υπηρεσιών)

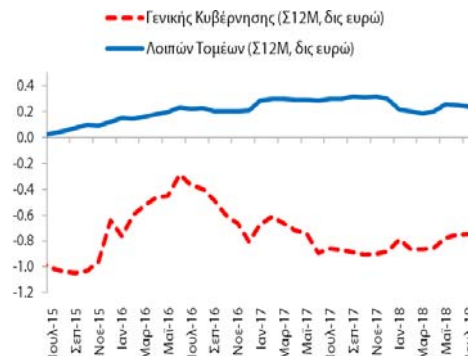
- Το 12μηνο **Αυγούστου 2017 - Ιουλίου 2018** το ισοζύγιο **υπηρεσιών** διαμορφώθηκε στα **+18,3 δις ευρώ** (7/2017-6/2018: +17,8 δις ευρώ και 8/2016-7/2017: +16,3 δις ευρώ).
- Το 12μηνο **Αυγούστου 2017 - Ιουλίου 2018** το **ταξιδιωτικό** ισοζύγιο διαμορφώθηκε στα **+13,8 δις ευρώ** (7/2017-6/2018: +13,3 δις ευρώ και 8/2016-7/2017: +11,7 δις ευρώ).

Πρωτογενών Εισοδημάτων (αμοιβ. & μισθ., τόκων, μερισμ. & κερδ. και λοιπ. πρωτογ. εισοδ.)

- Το 12μηνο **Αυγούστου 2017 - Ιουλίου 2018** το ισοζύγιο **πρωτογενών εισοδημάτων** διαμορφώθηκε στα **-0,4 δις ευρώ** (7/2017-6/2018: -0,2 δις ευρώ και 8/2016-7/2017: +0,3 δις ευρώ).
- Το 12μηνο **Αυγούστου 2017 - Ιουλίου 2018** το ισοζύγιο **τόκων, μερισμάτων και κερδών** διαμορφώθηκε στα **-2,9 δις ευρώ** (7/2017-6/2018: -2,6 δις ευρώ και 8/2016-7/2017: -2,0 δις ευρώ).

Δευτερογενών Εισοδημάτων (γενικής κυβέρνησης και λοιπών τομέων)

- Το 12μηνο **Αυγούστου 2017 - Ιουλίου 2018** το ισοζύγιο **δευτερογενών εισοδημάτων** διαμορφώθηκε στα **-0,5 δις ευρώ** (7/2017-6/2018: -0,5 δις ευρώ και 8/2016-7/2017: -0,6 δις ευρώ).
- Το 12μηνο **Αυγούστου 2017 - Ιουλίου 2018** το ισοζύγιο **γενικής κυβέρνησης** διαμορφώθηκε στα **-0,7 δις ευρώ** (7/2017-6/2018: -0,8 δις ευρώ και 8/2016-7/2017: -0,9 δις ευρώ).

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

Επόμενη δημοσίευση: 22/10/2018

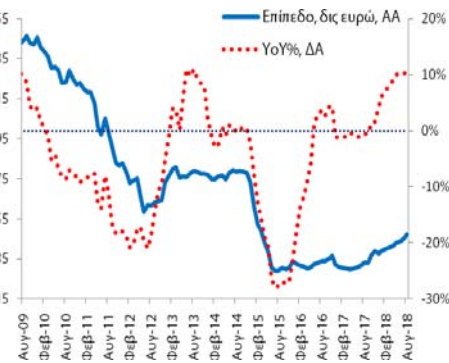
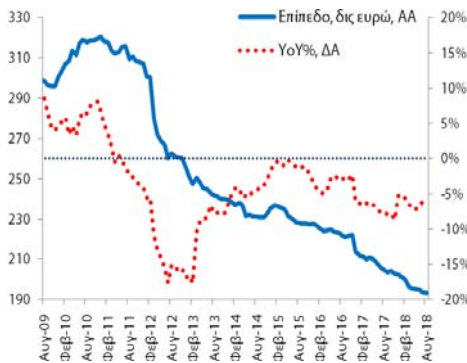
Πίνακας Α3: Χρηματοδότηση και Καταθέσεις στην Ελληνική Οικονομία (εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕ)

Χρηματοδότηση (κάτοικοι εσωτερικού)

Καταθέσεις (κάτοικοι εσωτερικού)

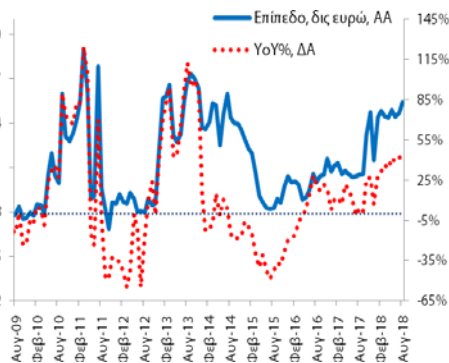
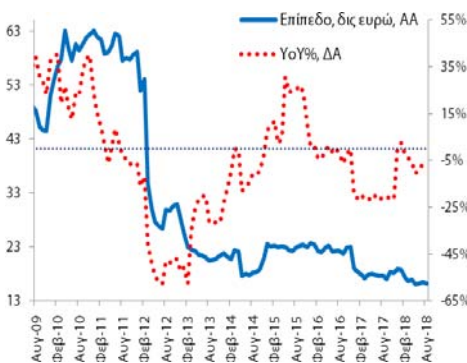
Δημοσίευση: 27/9/2018

Γενικό Σύνολο (υπόλοιπα)

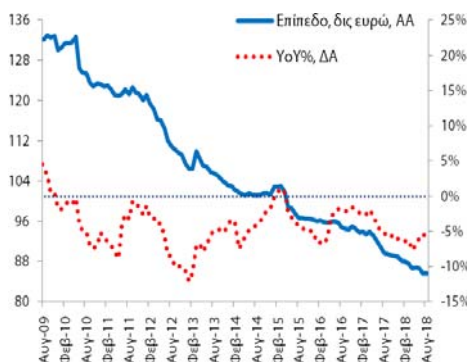
Τον **Αύγουστο** (2018) το **γενικό σύνολο** της **χρηματοδότησης** (κάτοικοι εσωτερικού) διαμορφώθηκε στα **€193,2 δις** (7/2018: €193,6 δις και 8/2017: €204,5 δις). Το αντίστοιχο μέγεθος για τις **καταθέσεις** ήταν **€147,0 δις** (7/2018: €144,9 δις και 8/2017: €133,1 δις).

Γενική Κυβέρνηση (υπόλοιπα)

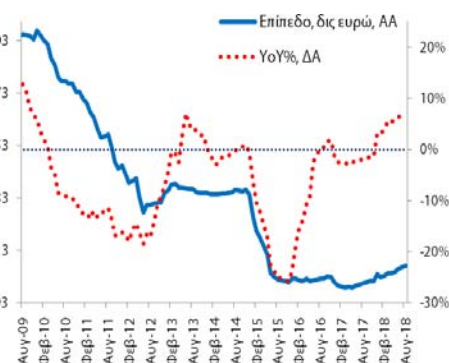
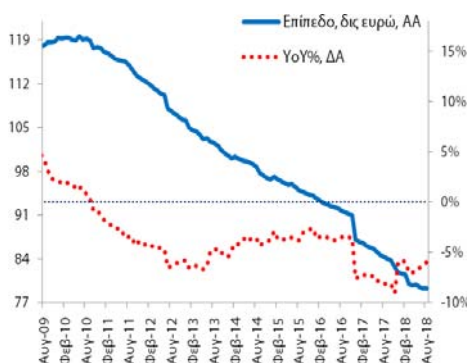
Τον **Αύγουστο** (2018) η **χρηματοδότηση** της **γενικής κυβέρνησης** διαμορφώθηκε στα **€16,2 δις** (7/2018: €16,5 δις και 8/2017: €17,6 δις). Το αντίστοιχο μέγεθος για τις **καταθέσεις** ήταν **€15,4 δις** (7/2018: €14,7 δις και 8/2017: €10,5 δις).

Ιδιωτικές Επιχειρήσεις (υπόλοιπα)

Τον **Αύγουστο** (2018) η **χρηματοδότηση** των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** διαμορφώθηκε στα **€85,5 δις** (7/2018: €85,6 δις και 8/2017: €89,7 δις). Το αντίστοιχο μέγεθος για τις **καταθέσεις** ήταν **€24,3 δις** (7/2018: €23,8 δις και 8/2017: €22,1 δις).

Νοικοκυριά (υπόλοιπα)

Τον **Αύγουστο** (2018) η **χρηματοδότηση** των **νοικοκυριών** διαμορφώθηκε στα **€79,3 δις** (7/2018: €79,3 δις και 8/2017: €84,3 δις). Το αντίστοιχο μέγεθος για τις **καταθέσεις** ήταν **€107,2 δις** (7/2018: €106,4 δις και 8/2017: €100,5 δις).

Σημείωση: από τον Δεκέμβριο 2016 το ταμείο παρακαταθηκών και δανείων δεν λογίζεται ως ΝΧΙ και οι καταθέσεις του ΤΕΚΕ μεταφέρονται στη Γεν. Κυβερν.

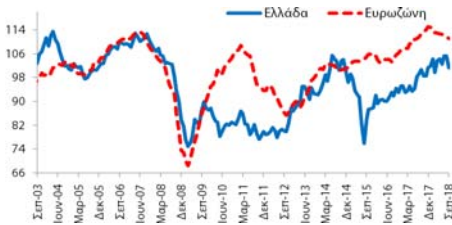
Πίνακας Α4: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος - Εμπιστοσύνης, Ελλάδα και Ευρωζώνη

Συνολική Περίοδος: 9/2003-9/2018

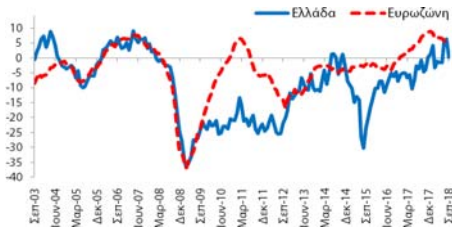
Υποπερίοδος: 9/2015-9/2018

Δημοσίευση: 27/9/2018

Οικονομικό Κλίμα – Συγκεντρωτικός Δείκτης Εμπιστοσύνης

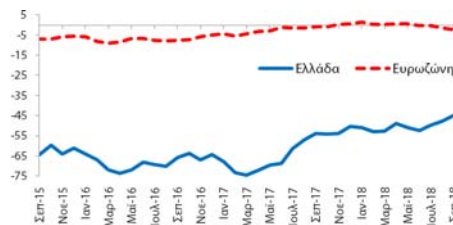
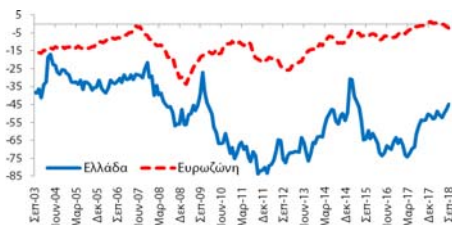
Βιομηχανία (Στάθμιση: 40%)

Υπηρεσίες (Στάθμιση: 30%)

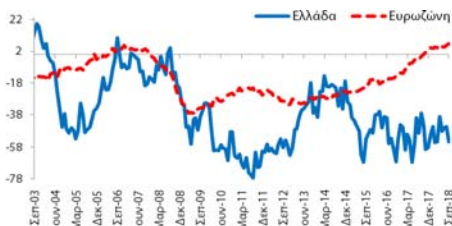
Καταναλωτές (Στάθμιση: 20%)

Λιανικό Εμπόριο (Στάθμιση: 5%)

Κατασκευές (Στάθμιση: 5%)

Τον **Σεπτέμβριο** (2018) ο δείκτης **οικονομικού κλίματος** (101,3 μονάδες δείκτη (ΜΔ)) **επιδεινώθηκε** κατά -3,9 ΜΔ σε σχέση με τον **Αύγουστο** (2018) και **βελτιώθηκε** κατά +0,5 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Σεπτέμβριο** (2018) ο δείκτης εμπιστοσύνης στη **βιομηχανία** (0,3 ΜΔ) **επιδεινώθηκε** κατά -6,0 ΜΔ σε σχέση με τον **Αύγουστο** (2018) και **βελτιώθηκε** κατά +1,0 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Σεπτέμβριο** (2018) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **υπηρεσίες** (10,5 ΜΔ) **επιδεινώθηκε** κατά -1,4 ΜΔ σε σχέση με τον **Αύγουστο** (2018) και **επιδεινώθηκε** κατά -4,8 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Σεπτέμβριο** (2018) ο δείκτης εμπιστοσύνης **καταναλωτή** (-44,9 ΜΔ) **βελτιώθηκε** κατά +2,9 ΜΔ σε σχέση με τον **Αύγουστο** (2018) και **βελτιώθηκε** κατά +8,8 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Σεπτέμβριο** (2018) ο δείκτης εμπιστοσύνης στο **λιανικό εμπόριο** (21,0 ΜΔ) **βελτιώθηκε** κατά +1,3 ΜΔ σε σχέση με τον **Αύγουστο** (2018) και **βελτιώθηκε** κατά +21,0 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Σεπτέμβριο** (2018) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **κατασκευές** (-54,5 ΜΔ) **επιδεινώθηκε** κατά -9,4 ΜΔ σε σχέση με τον **Αύγουστο** (2018) και **επιδεινώθηκε** κατά -17,6 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τεύχος 265 – 5 Οκτωβρίου 2018

Πίνακας Α5: Βασικά Μακροοικονομικά - Μικροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας																
Ενημέρωση: 5/10/2018	Μεταβλητές	Στοιχ.	Πηγή	Παράθεση	Εποχ. Διάρθ.	Τελευταία Παρατήρηση	Παρατήρηση Προηγούμενης Περιόδου	Παρατηρήσεις Παρελθόντων Ετών								
Βασική Επισκόπηση																
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	γ	(1), (8)	Δ (yoγ, %)	-	1.4%	2017	-0.2%	2016	-0.3%	2015	0.7%	2014	-3.2%	2013	-7.3%	2012
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν Ονομαστικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δις		187.1		184.6		185.0		185.6		184.2		190.4	
Ποσοστό Ανεργίας			%		21.5%		23.5%		24.9%		26.5%		27.5%		24.4%	
Εθνικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			Δ (yoγ, %)		1.1%		-0.8%		-1.7%		-1.3%		-0.9%		1.5%	
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή					1.1%		0.0%		-1.1%		-1.4%		-0.9%		1.0%	
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος					0.7%		-1.0%		-1.0%		-1.8%		-2.4%		-0.4%	
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	α		Δ (qoq, %)	Ναι	1.8%	2018 Q2	2.5%	2018 Q1	1.5%	2017 Q2	-0.5%	2016 Q2	0.4%	2015 Q2	0.5%	2014 Q2
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			%		0.2%		0.9%		0.9%		-0.3%		0.2%		-0.2%	
Ποσοστό Ανεργίας	μ		Δ (yoγ, %)	Όχι	19.1%	Ιουν-18	19.3%	Μαΐ-18	21.3%	Ιουν-17	23.4%	Ιουν-16	25.0%	Ιουν-15	26.6%	Ιουν-14
Εθνικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή					1.0%	Αυγ-18	0.9%	Ιουλ-18	0.9%	Αυγ-17	-0.9%	Αυγ-16	-1.5%	Αυγ-15	-0.7%	Ιουν-14
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή					0.9%		0.8%		0.6%		0.4%		-0.4%		-0.8%	
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	α			Ναι	0.8%	2018 Q2	0.3%	2018 Q1	-0.1%	2017 Q2	-0.3%	2016 Q2	-0.9%	2015 Q2	-3.0%	2014 Q2
Υνισια. Πραγμ. Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος																
Πραγμ. Ιδιωτική Κατανάλω. (Νοικοκυριά και ΜΚΙΕΝ)	α	(1), (8)	Δ (yoγ, %)	Ναι	1.0%	2018 Q2	0.0%	2018 Q1	0.6%	2017 Q2	-2.1%	2016 Q2	1.7%	2015 Q2	0.5%	2014 Q2
Πραγμ. Δημόσια Κατανάλω.					-2.0%		0.1%		-2.1%		-0.4%		-2.0%		3.3%	
Πραγμ. Επενδύσεις Παγίων (Ιδιωτικές και Δημόσιες)					-5.4%		-10.3%		1.1%		12.9%		-9.6%		-2.8%	
Πραγμ. Εξαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)					9.4%		8.0%		9.3%		-10.4%		11.6%		4.5%	
Πραγμ. Εισαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)					4.3%		-3.1%		4.8%		-1.9%		4.6%		8.9%	
Αποτελεσματικότητα																
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά άτομο)	α	(4), (8)	Δ (yoγ, %)	Όχι	0.3%	2018 Q2	0.8%	2018 Q1	-1.0%	2017 Q2	-1.0%	2016 Q2	-1.1%	2015 Q2	0.5%	2014 Q2
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)					0.9%		1.1%		-0.4%		-1.4%		-0.9%		2.4%	
Ονομ. Μοναδ. Κόστος Εργασίας (ανά άτομο)					0.9%		0.4%		1.2%		2.3%		-4.1%		-4.5%	
Ονομ. Μοναδ. Κόστος Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)					0.2%		0.1%		1.3%		2.0%		-3.2%		-5.3%	
Αγορά Εργασίας																
Απασχολούμενοι	μ	(1), (8)	χιλ. άτομα	Ναι	3863.3	Ιουν-18	3845.7	Μαΐ-18	3779.5	Ιουν-17	3691.5	Ιουν-16	3580.4	Ιουν-15	3544.5	Ιουν-14
Άνεργοι					909.3		912.9		1021.7		1128.8		1194.8		1283.4	
Εργατικά Δυναμικό					4772.6		4767.6		4801.2		4820.3		4775.2		4827.9	
Μη Ενεργός Πληθυσμός					3203.9		3212.4		3211.9		3228.6		3312.6		3308.9	
Αγορά Ακινήτων																
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	α	(2), (8)	Δ (yoγ, %)	Όχι	0.8%	2018 Q2	0.2%	2018 Q1	-1.2%	2017 Q2	-2.5%	2016 Q2	-5.0%	2015 Q2	-8.3%	2014 Q2
Βιομηχανία και Εμπόριο																
Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI)	μ	(6), (8)	ΜΔ	Ναι	53.6	Σεπ-18	53.9	Αυγ-18	52.8	Σεπ-17	49.2	Σεπ-16	43.3	Σεπ-15	48.4	Σεπ-14
Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής		(1), (8)	Δ (yoγ, %)		1.6%	Ιουλ-18	1.2%	Ιουν-18	3.0%	Ιουλ-17	5.5%	Ιουλ-16	-2.2%	Ιουλ-15	0.2%	Ιουλ-14
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στη Βιομηχανία					17.5%		17.7%		9.2%		-7.0%		-15.1%		0.5%	
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Λιανικό Εμπόριο					3.4%		3.0%		0.8%		6.0%		-8.8%		1.7%	
Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο					1.8%		1.6%		1.1%		7.9%		-7.4%		2.1%	
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Χονδρικό Εμπόριο	α	(1), (8)			6.5%	2018 Q2	2.3%	2018 Q1	2.5%	2017 Q2	-3.6%	2016 Q2	-3.6%	2015 Q2	-0.2%	2014 Q2
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στον Τομέα των Αυτοκ.					19.6%		16.9%		-3.1%		15.1%		7.2%		25.6%	
Εξωτερικός Τομέας																
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (Α+Β+Γ+Δ)	μ	(2), (8)	Σ12m € δις	Όχι	-1.9	Ιουλ-18	-2.0	Ιουν-18	-1.7	Ιουλ-17	-0.7	Ιουλ-16	-2.6	Ιουλ-15	-3.1	Ιουλ-14
Α. Ισοζύγιο Αγαθών (Α1+Α2+Α3)					-19.3		-19.1		-17.7		-16.6		-19.5		-21.9	
Α1. Καυσίμων					-4.3		-4.3		-3.6		-3.2		-5.3		-6.4	
Α2. Πλοίων					-0.2		-0.2		-0.2		-0.2		-0.9		-2.5	
Α3. Χωρίς Καύσιμα και Πλοία					-14.7		-14.7		-13.9		-13.2		-13.4		-13.0	
Β. Ισοζύγιο Υπηρεσιών (Β1+Β2+Β3)					18.3		17.8		15.2		15.2		18.2		17.3	
Β1. Ταξιδιωτικό					13.8		13.3		11.7		11.6		11.9		10.9	
Β2. Μεταφορών					4.3		4.2		3.8		3.1		6.3		6.2	
Β3. Λοιπών Υπηρεσιών					0.3		0.4		0.9		0.5		0.0		0.1	
Γ. Ισοζύγιο Πρωτογενών Εισοδημάτων (Γ1+Γ2+Γ3)					-0.4		-0.2		0.3		0.8		-0.2		1.1	
Γ1. Αμοιβών και Μισθών					-0.2		-0.2		-0.1		-0.1		-0.3		-0.2	
Γ2. Τόκων, Μερισμάτων και Κερδών					-2.9		-2.6		-2.0		-2.2		-2.3		-1.6	
Γ3. Λοιπών Πρωτογενών Εισοδημάτων					2.6		2.5		2.4		3.1		2.4		3.0	
Δ. Ισοζύγιο Δευτερογενών Εισοδημάτων (Δ1+Δ2)					-0.5		-0.5		-0.6		-0.1		-1.0		0.4	
Δ1. Γενικής Κυβέρνησης					-0.7		-0.8		-0.9		-0.4		-1.0		0.0	
Δ2. Λοιπών Τομέων					0.2		0.2		0.3		0.2		0.0		0.4	
Δημοσιονομικά Στοιχεία (Γενική Κυβέρνηση)																
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ	γ	(1), (8)	%	-	0.8%	2017	0.6%	2016	-5.7%	2015	-3.6%	2014	-13.2%	2013	-8.9%	2012
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ					4.0%		3.8%		-2.2%		0.4%		-9.2%		-3.8%	
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ					178.6%		180.8%		176.8%		178.9%		177.4%		159.6%	
Κυβέρνηση (Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού)																
Α. Καθαρά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-	(5), (8)	€ δις	-	31.87	Αυγ-18	27.39	Ιουλ-18	21.98	Ιουν-18	18.42	Μαΐ-18	15.47	Απρ-18	12.16	Μαρ-18
Β. Καθαρά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)					30.93		27.08		21.83		17.59		14.31		11.22	
Απόδοση - Έσοδα (Α-Β)					0.94		0.31		0.15		0.83		1.16		0.93	
Γ. Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)					33.09		28.99		24.28		19.24		15.32		11.70	
Δ. Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)					34.32		29.68		25.08		19.75		16.07		12.04	
Απόδοση - Δαπάνες (Γ-Δ)					-1.23		-0.69		-0.80		-0.52		-0.75		-0.33	
Πρωτογενές Αποτελ. Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)					3.16		2.05		0.64		1.53		2.29		2.37	
Πρωτογενές Αποτελ. Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)					0.92		0.93		-0.47		0.18		0.37		1.10	
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)					-1.22		-1.60		-2.30		-0.81		0.15		0.45	
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)					-3.38		-2.61		-3.25		-2.16		-1.76		-0.82	
Επιτόκια Αναφοράς Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας																
Διευκόλυνση Αποδοχής Καταθέσεων	-	(2), (8)	%	-	-0.4%	16/3/16	-0.3%	9/12/14	-0.2%	10/9/14	-0.1%	11/6/14	0.0%	13/11/13	0.0%	8/5/13
Δημοπρασίες Σταθερού Επιτοκίου					0.0%		0.1%		0.1%		0.2%		0.3%		0.5%	
Διευκόλυνση Οριακής Χρηματοδότησης					0.3%		0.3%		0.3%		0.4%		0.8%		1.0%	
Τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου και Τραπεζικά Επιτόκια																
Απόδοση Τίτλων Ελληνικού Δημοσίου (10 έτη), Τέλος Περιόδου	μ	(7), (8)	%	-	4.17%	Σεπ-18	4.41%	Αυγ-18	5.65%	Σεπ-17	8.30%	Σεπ-16	8.46%	Σεπ-15	6.56%	Σεπ-14
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Καταθέσεων (νέων)	(2), (7)				0.30%	Ιουλ-18	0.28%	Ιουν-18	0.29%	Ιουλ-17	0.42%	Ιουλ-16	0.78%	Ιουλ-15	1.45%	Ιουλ-14
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Δανείων (νέων)					4.71%		4.39%		4.73%		5.01%		4.72%		5.36%	
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Καταθέσεων (υφιστάμενων)					0.30%		0.31%		0.30%		0.41%		0.87%		1.66%	
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Δανείων (υφιστάμενων)					4.34%		4.38%		4.62%		4.90%		5.04%		5.41%	
Χρηματοδότηση																
Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (Α+Β+Γ+Δ)	μ	(2), (8)	€ δις	Όχι	193.2	Αυγ-18	193.6	Ιουλ-18	204.5	Αυγ-17	222.0	Αυγ-16	228.0	Αυγ-15	231.4	Αυγ-14
Α. Γενική Κυβέρνηση					16.2		16.5		17.6		22.3		22.8		18.2	
Β. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις					85.5		85.6		89.7		94.8		96.7		101.2	
Γ. Ιδιώτες και ΙΜΚΙ					79.3		79.3		84.3		91.7		95.0		98.8	
Δ. Αγρότες, Ελευθ. Επαγγελματίες και Ατομικές Επιχ.					12.2		12.2		12.9		13.2		13.5		13.2	
Καταθέσεις και Ρέπος																
Σύνολο Καταθέσεων και Ρέπος (Α+Β+Γ+Δ)	μ	(2), (8)	€ δις	Όχι	161.9	Αυγ-18	159.7	Ιουλ-18	156.4	Αυγ-17	158.7	Αυγ-16	158.0	Αυγ-15	214.6	Αυγ-14
Α. Κάτοικοι Εσωτερικού (Α1+Α2+Α3)					147											

Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών

Δρ. Τάσος Αναστασάτος: Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr, + 30 214 4059706

Ομάδα Ανάλυσης & Έρευνας

Μαρία Γιαννίση: Administrator
magiannisi@eurobank.gr, + 30 214 4059711

Ιωάννης Γκιώνης: Ανώτερος Οικονομολόγος
igkionis@eurobank.gr, + 30 214 4059707

Δρ. Στυλιανός Γώγος: Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr, + 30 210 3371226

Άννα Δημητριάδου: Οικονομική Αναλύτρια
andimitriadou@eurobank.gr, + 30 210 3718793

Μαρία Κασόλα: Οικονομική Αναλύτρια
mkasola@eurobank.gr, + 30 210 3371224

Όλγα Κοσμά: Ερευνήτρια Οικονομολόγος
okosma@eurobank.gr, + 30 210 3371227

Παρασκευή Πετροπούλου: Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetropoulou@eurobank.gr, + 30 210 3718991

Δρ. Θεόδωρος Σταματίου: Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr, + 30 214 4059708

Ευαγγελία Τσιαμπάου: Οικονομική Αναλύτρια
etsiamprou@eurobank.gr, +30 214 4059712

Eurobank Ergasias S.A, 8 Othonos Str, 105 57 Athens, tel: +30 210 33 37 000, fax: +30 210 33 37 190, email: Research@eurobank.gr

Eurobank Οικονομικές Μελέτες

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στο <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>

- **7 Ημέρες Οικονομία:** Εβδομαδιαία επισκόπηση οικονομικών εξελίξεων της Ελλάδας
- **Greece Macro Monitor - Focus Notes:** Περιοδική έκδοση για τις τελευταίες οικονομικές εξελίξεις της αγοράς της Ελλάδας
- **Economy & Markets:** Ερευνά θέματα της ελληνικής και τη διεθνούς οικονομίας
- **Regional Economics & Market Strategy Monthly:** Μηνιαία έκδοση για την οικονομία και τις εξελίξεις της αγοράς ανά περιοχή
- **Emerging Markets Special Focus Reports:** Περιοδική έκδοση για τις τελευταίες οικονομικές εξελίξεις στις αναδυόμενες αγορές
- **Daily Overview of Global markets & the SEE Region:** Ημερήσια επισκόπηση με τις βασικές μακροοικονομικές εξελίξεις στην αγορά της Ελλάδας και τις παγκόσμιες αγορές
- **Global Macro Themes & Market Implications for the EA Periphery and the CESEE:** Μηνιαία ανασκόπηση της διεθνούς οικονομίας και των χρηματοπιστωτικών αγορών
- **Global Markets Special Focus Reports:** Αναλύει ειδικά θέματα επικαιρότητας στην παγκόσμια οικονομία και τις αγορές

Subscribe electronically at <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis>

Follow us on twitter: https://twitter.com/Eurobank_Group

